

Årsberetning 2008, DN Fredensborg

1. Naturfredningsforeningens afdeling i Fredensborg Kommune. Naturfredningsforeningens medlemmer i Fredensborg Kommune vælger en bestyrelse på 15 medlemmer. Desuden vælges op til 5 suppleanter, der sædvanligvis også deltager i bestyrelsesmøderne. Bestyrelsen konstituerer sig selv med en formand og en næstformand, i 2008 henholdsvis Niels Hald selv og Peter Milan Petersen. Desuden vælger bestyrelsen mere uformelt en sekretær og en regnskabsfører. Hvis det er muligt fastlægges møderne sådan, at bestyrelsen kan gennemgå de sager, der er på dagsordenen i Byrådets udvalg for henholdsvis Miljø og Teknik og Plan og Ejendom, og om nødvendigt fremsende bemærkninger til medlemmerne af de to udvalg.

Bestyrelsen har nedsat et antal arbejdsgrupper. Ideelt set skal en sag have været behandlet af en arbejdsgruppe før den samlede bestyrelse ser den og træffer afgørelse. Der er også en række sager, der behandles alene af arbejdsgrupperne. Det gælder især fremsendelsen af kommentarer i forbindelse med de nabohøringer, der går forud for evt. landzonetilladelser.

Bestyrelsen har tilknyttet en række ressourcepersoner. Det er foreningsmedlemmer, der gerne vil gøre en indsats, uden at de behøver at deltage i det formelle bestyrelsesarbejde. Vi har i øjeblikket en halv snes ressourcepersoner. Nogle få er tilknyttet en af arbejdsgrupperne, andre har stillet sig til rådighed ved organisering af forskelligt praktisk arbejde, fx bekæmpelse af bjørneklo eller affaldsindsamling.

Det følgende er et lille udpluk af de sager, som DN Fredensborg har beskæftiget sig med i 2008.

2. Fredensborg Kommune som klimakommune. Fredensborg Kommune er blevet klimakommune. Aftalen blev underskrevet af borgmesteren og Naturfredningsforeningens præsident på Fredensborg Kommunes rådhus den 11. november. Der er gået et langt træk forud fra DN Fredensborgs side, og også den lokale Agenda-forening har ydet en væsentlig indsats. Men det hele var naturligvis faldet på gulvet, hvis ikke Byrådets medlemmer havde været så fremsynede i denne sag. Nu har kommunen forpligtiget sig til at skære ned på udledningen af CO₂ med 2 % om året. Og man tager det øjensynligt meget alvorligt. Byrådets Udvalg for Miljø og Teknik skal allerede på sit første møde efter underskrivelsen diskutere en lang række forslag til, hvorledes man kan leve op til aftalen.

Den lokale DN bestyrelse vil heller ikke ligge på den lade side, men bl.a. stille sig i spidsen for et projekt, der indebærer en konkurrence mellem familier i kommunens fire bysamfund om at spare mest på udledningen af CO₂. Det præcise indhold i konkurrencen er ikke fastlagt endnu, men det er et spændende initiativ, som kommunens borgere nok skal få glæde af. DN Fredensborg overvejer også at tage initiativ til et lokalt klimatopmøde, hvor forvaltning og politikere mødes med borgere og erhvervsliv. Det er et projekt, der oprindeligt er udarbejdet af Naturfredningsforeningens sekretariat og som vil kræve økonomisk støtte fra foreningen.

3. Langstrup Mose. Langstrup Mose har vores store bevågenhed. Mosen ligger vest for Niverød i den inderste del af stenalderhavets gamle Nivå Fjord. Med den rette pleje af især de græsarealer, der ligger i den sydlige del af mosen, vil der kunne skabes et første klasses naturområde, og især et første klasses fugleområde, der kan spille sammen med Fugleværnsfondens nyetablerede fuglereservat ved udmundingen af Nive Å i Øresund.

Desværre har de to gamle kommuner – Karlebo og Fredensborg-Humlebæk – ikke værdsat området efter fortjeneste, selvom det ikke har manglet på advarsler fra vores side. To jagtforeninger har fået tilladelse til at udøve deres aktiviteter i mosen. Og vi kan konstatere, at efterhånden som skydebaner

andre steder i Nordsjælland lukkes ned, står skydebanerne i Langstrup Mose til rådighed for stadig flere jægere. Mindst lige så alvorligt set fra et biologisk synspunkt er den tilladelse, som Nordsjællands Fjernstyringsklub har fået til at flyve med motoriserede modelfly i den sydligste og som nævnt biologisk nok mest interessante del af mosen. Udenlandske undersøgelser viser utvetydigt, at flyene skræmmer fugle væk – især vadefugle som viber, der ellers måtte forventes at slå sig ned i området, forudsat der foretages den rette naturpleje. Det er ikke så meget støjen, der skræmmer, som flyenes bevægelser, der set med vadefuglenes øjne får dem til at minde om årvågne rovfugle. Forvaltningen havde sidste år indstillet overfor politikerne, at flyvningen skulle bringes til ophør, men politikerne forlængede – uforståeligt for os – tilladelsen til flyvning med 5 år. DN Fredensborg påklagede afgørelsen til Naturklagenævnet, der fastsatte en 2-årig prøveperiode, inden for hvilken kommunen skal undersøge, hvorledes flyvningen påvirker fuglelivet.

4. Esum Sø. Esum Sø er en af Danmarks naturperler. Sammen med Gribskov er søen udpeget som habitatområde. Fra bakkerne langs søens østside er der en storslået udsigt, eller rettere sagt, det kunne der være, for stadig flere steder bliver der lukket af med beplantninger trods bestemmelser om, at udsigterne skal bevares. Arealerne langs østsiden af søen er fredet, men det er sket af mange omgange, og nogle af fredningerne er omkring 50 år gamle. Der er efter DN Fredensborgs opfattelse behov for at få taget fredningerne op til revision, bl.a. for at få ensartede bestemmelser langs hele østsiden af søen og for at kunne stille krav om udarbejdelse af en samlet plejeplan.

To afgørelser har aktualiseret en revision. For nyligt har Naturklagenævnet givet tilladelse til opførelse af en ridehal på mere end 800 m² et par hundrede meter fra søen. Det skete mod både DN Fredensborgs og Fredensborg Kommunes indstilling. Fredningsbestemmelserne fra 1952 taler om opførelse af nødvendige landbrugsbygninger. Overfredningsnævnet har omkring 1990 udtalt, at der herved måtte forstås bygninger, der var gængse på tidspunktet for fredningen. Men denne afgørelse har Naturklagenævnet nu omgjort.

Den anden afgørelse er truffet af Vejdirektoratet, der har bestemt, at ekspropriationen af arealer til en rekreativ sti langs østsiden af Esum Sø skal gå tilbage.

5. Kelleris-fredningen. I 2008 afgjorde Naturklagenævnet, at et større område mellem Humlebæk og Espergærde nu er fredet. Naturklagenævnet bekræftede hermed en tidligere afgørelse fra Fredningsnævnet for Frederiksborg Amt.

6. Lukningen af Nederste Torpenvej. En sag, der har givet anledning til en langvarig debat i de lokale medier, er lukningen af Nederste Torpenvej, der forbinder den nordlige del af Humlebæk med bl.a. Espergærde. Byrådet har indstillet, at vejen skal lukkes for biltrafik. Det støttes af DN Fredensborg, der påpeger, at en lukning vil skabe et større, sammenhængende skov- og naturområde uden gennemkørende trafik. Desuden vil beboerne i Humlebæk få et smukt bynært udflugtsmål præget af stilhed. Stilhed er en mangelvare i Fredensborg Kommune, der gennemskæres af mange store trafikårer. Fredningsnævnet har siden givet tilladelse til en lukning af vejen.

7. Opførelse af Ny Asminderød Skole. En anden sag, der er aktuel lige nu, er opførelsen af en ny Asminderød Skole. Skolen skal bygges nord for Knurrenborg Vang og delvis inden for skovbygge-linien. Det er dog ikke den, der er i fokus for diskussionen, men den såkaldte grønne kile, der forbinder de indre dele af Fredensborg by med skoven. Den nye skole vil inddrage den sydlige del af den grønne kile, så der kun bliver plads til en cykel- og gangsti. Det vil ikke mindst være til gene for beboerne i villakvarteret lige vest for kilen, som nu får en skole og ikke et grønt areal som nærmeste nabo.

DN Fredensborg mener ligesom beboerne, at det er uheldigt at inddrage den grønne kile, men har også andre prioriteter. Det gælder et hegn og et gammelt jorddige, der deler det kommende skoleareal på langs. Jorddiger er som bekendt beskyttet af Museumsloven. DN Fredensborg mener heller ikke, at det er en god ide, at ”vende skolen om”, som det har været foreslået, således at de høje bygninger kommer til at ligge ud mod det åbne land. En løsning kunne være at inddrage det ubebyggede areal nord for Humlebækvej i projektet.

8. Bekæmpelse af invasive arter. Igennem flere år har DN Fredensborg medvirket ved bekæmpelse af bjørneklo. Det var derfor en skuffelse, da kommunen – begrundet i personalemangel – besluttede alligevel ikke at udarbejde den indsatsplan mod bjørneklo, som lovgivninger nu tillader. En indsatsplan er forudsætningen for, at grundejere, der ikke bekæmper planten, kan pålægges en bøde af en ganske betydelig størrelse. Nu lader det til, at kommunen tager sagen op igen, og DN Fredensborg har de bedste forhåbninger til, at planen nu vil blive udarbejdet. I øvrigt kan der konstateres en tydelig udvikling i retning af, at flere og flere grundejere tager problemet alvorligt. En ny ejer af en kraftigt inficeret landejendom ved Stasevang har taget effektivt hånd om bekæmpelsen. Også nord for Niverød har ejeren, et københavnsk firma, påbegyndt en bekæmpelse. Om to-tre år vil vi formodentlig kunne konstatere, at bjørnekloene er under kontrol i Fredensborg Kommune.

Det gælder til gengæld ikke gyldenris, hvor der ikke er de samme muligheder for at tvinge private grundejere til bekæmpelse, og hvor kommunen – i det mindste ikke endnu – er indstillet på at yde den samme massive indsats på egen jord, som man har ydet i forbindelse med bekæmpelsen af bjørneklo. Gyldenris er indført som prydblade, den blomstrer sent med smukke gule blomster, og så breder den sig altså uhæmmet, når den slipper ud af haverne. Spredningen har taget fart i de senere år, og den udgør nok i dag en større trussel mod naturen end bjørneklo – i det mindste her i kommunen. Et af DN Fredensborgs bestyrelsesmedlemmer har i årets løb bekæmpet adskillige bestande.

Af andre invasive planter kan nævnes rynket rose, kæmpepileurt og japansk pileurt. Ingen af de tre kan betragtes som akut truende i Fredensborg Kommune, men erfaringen andre steder fra viser, at det godt kan betale sig at holde øje med dem, især skal vi her i kommunen passe på de to pileurter. DN Fredensborg planlægger et initiativ til næste forår.

9. Ture og andre arrangementer. Traditionen tro har DN Fredensborg udbudt en række ture, der er åbne for alle interesserede. Sammen med foreningens afdeling i Frederikssund er gennemført en 3-dages tur til Nordtyskland for at opleve tusindvis af rastende traner. Hertil kommer en række éndagsture, bl.a. en ørnetur til Skåne og en svampetur til Danstrup Hegn, den sidste med ikke mindre end 85 deltagere.

DN Fredensborg har desuden i foråret deltaget i Naturfredningsforeningens kampagne for indsamling af affald. Blandt andet deltog flere af Byrådets medlemmer. Resultatet blev 500 kg affald. Næste år er målet 1 tons. Endelig deltog DN Fredensborg i kommunens afslutningsarrangement for skolebørn ved Højsager Mølle. Foreningens udstilling om vilde dyr (med klappedyr) gjorde stor lykke.

10. Hjemmeside. Der står mere om DN Fredensborgs aktiviteter på afdelingens hjemmeside, www.dn.dk/fredensborg.